

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/kongresy-pamieci-narodowej/wielkopolski-kongres-pamieci-n/202670,Historia-mowi-przez-pokolenia-pierwszy-dzien-Wielkopolskiego-Kongresu-Pamieci-Na.html>
01.03.2026, 01:44

[Następny](#)

[Powrót](#)

„Historia mówi przez pokolenia” – pierwszy dzień Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej, Poznań 18 czerwca 2024

Za nami pierwszy dzień Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej, organizowanego przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu. Podczas uroczystej inauguracji zostały wręczone odznaczenia państwowe Krzyż Wolności i Solidarności oraz medale Reipublicae Memoriae Meritum. Każdy, kto odwiedził Poznań Congress Center na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich mógł się także przekonać, że o przeszłości można i trzeba opowiadać nowocześnie.

18.06.2024

► Gala otwarcia

W uroczystej gali otwarcia 18 czerwca 2024 roku o godz. 10.00 w Poznań Congress Center na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich wzięli udział m.in. prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, jego zastępcy: dr hab. Karol Polejowski, dr hab. Krzysztof Szwagrzyk i dr Mateusz Szpytma, wiceprezes Zarządu Międzynarodowych Targów Poznańskich Elżbieta Roeske, przewodniczący wielkopolskiego NSZZ „Solidarność” Jarosław Lange, były minister spraw zagranicznych, poseł RP Szymon Szynkowski vel Sęk, członkowie Kolegium IPN na czele z przewodniczącym prof. dr. hab. Tadeuszem Wolszą oraz rodziny kombatanatów, a także przedstawiciele władz lokalnych i mieszkańcy Wielkopolski.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki przypomniał, że forma kongresów jest sposobem na prezentację historii Polski XX wieku oraz ponad dwudziestoletniego dorobku i misji Instytutu.

Kongres Pamięci Narodowej to spotkanie wielu pokoleń Polaków, od tego najmłodszego do tych, którzy wchodzi w drugą młodość Polaków, którzy nie są obojętni na wspólne przeżywanie przeszłości. Mają głęboką świadomość, że historia, przeszłość, nasze narodowe doświadczenie determinuje także to, co stanie się w przyszłości. – powiedział prezes IPN dr Karol Nawrocki.

Prezes IPN zaznaczył, że po Kongresie Pamięci Narodowej w Warszawie i na Podkarpaciu, przyszła kolej na Wielkopolskę – kolebkę naszej państwowości. Przypomniał również wkład i rolę mieszkańców Wielkopolski w kształtowaniu najnowszych dziejów naszej Ojczyzny.

Więcej: [TUTAJ](#)

► Uhonorowaliśmy działaczy opozycji antykomunistycznej oraz wręczyliśmy medale Reipublicae Memoriae Meritum

W czasie inauguracji Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej w Poznaniu zostały wręczone Krzyże Wolności i Solidarności oraz medale Reipublicae Memoriae Meritum. Aktu dekoracji dokonał, w imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy, prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Krzyż Wolności i Solidarności jest wyrazem wdzięczności państwa polskiego wobec osób, które swymi zmaganiem z systemem komunistycznym w latach 1956–1989 przyczyniły się do odzyskania przez Polskę niepodległości po półwieczu zniewolenia i zależności od Związku Sowieckiego. Krzyżem Wolności i Solidarności odznaczeni zostali:

1. [Jacek Gródecki](#)
2. [Krystyna Grześkowiak](#)
3. [Janusz Heller](#)
4. [Leszek Koziół](#)
5. [Paweł Przepiórski](#)
6. [Andrzej Szarzyński](#)
7. [Łukasz Szymański](#)
8. [Teresa Walińska](#)

Pośmiertnie:

1. [Włodzimierz Plencner \(1937–1981\)](#)
2. [Tomasz Skołuda \(1964–2007\)](#)
3. [Henryk Świątek \(1934–2020\)](#)

Medal „Reipublicae Memoriae Meritum” został ustanowiony w 2015 roku przez Instytut Pamięci Narodowej, aby docenić tych wszystkich, którzy działają na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierają IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej. Medal jest przyznawany instytucjom, organizacjom lub osobom fizycznym, które pracują na rzecz zachowania pamięci o najnowszej historii Polski, dzieli się na trzy stopnie: złoty, srebrny i brązowy.

Medale Reipublicae Memoriae Meritum otrzymali:

1. Maria Krzyżańska - medal złoty
2. Michał Sobociński - medal złoty
3. Gizela Szwed - medal srebrny
4. Ireneusz Niewiarowski - medal srebrny
5. Robert Kiskurno - medal brązowy

Biogramy odznaczonych: [TUTAJ](#)

► Święto „Solidarności”

Pierwszy dzień Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej w Poznaniu przebiegł pod hasłem „Solidarności”. Wysłuchaliśmy dyskusji „Ku Wolności. «Solidarność» w Wielkopolsce i na Ziemi Lubuskiej”, prowadzonej przez naczelnika OBBH IPN w Poznaniu, prof. UAM dr. hab. Konrada Białeckiego z Januszem Pałubickim, jednym z organizatorów wielkopolskiej „Solidarności” oraz dr. Przemysławem Zwiernikiem.

Przekazane zostały egzemplarzy [„Encyklopedii Solidarności” t. V](#) bohaterom biogramów znajdujących się w tym tomie.

Galę otwarcia zwieńczył koncert zatytułowany „Bardowie Solidarności”, w trakcie którego czteroosobowy zespół w składzie: Zbigniew Murawski, Adam Tkaczyk, Adam Rakowski i Jacek Michalak, zaprezentował program słowno-muzyczny, na który złożyły się utwory m.in.: Jacka

Kaczmarzkiego, Krzysztofa Kelusa, Przemysława Gintrowskiego, Jana Pietrzaka, Leszka Wójtowicza i Marka Grechuty. Zaprezentowane piosenki z jednej strony stanowiły próbę artystycznej syntezy lat 80., z drugiej pozwoliły zgromadzonej publiczności, wśród której znaczącą grupę stanowili dawni działacze „Solidarności”, na powrót wspomnień z lat opozycyjnej przeszłości.

► Strefa naukowa

W strefie naukowej wysłuchaliśmy trzech debat: „Wielkopole dla odradzającej się Polski” (uczestnicy: prof. UAM dr hab. Andrzej Gulczyński, prof. UAM dr hab. Piotr Okulewicz, dr Adam Pleskaczyński, prowadzący: dr Piotr Grzelczak), „Mustergau. Okupacja w Kraju Warty” (uczestnicy: prof. PK dr hab. Waldemar Handke, dr Bogumił Rudawski, Aleksandra Pietrowicz, prowadzący: dr Rafał Sierchuła) oraz „Wielkopole na frontach II wojny światowej” (uczestnicy: prof. dr hab. Bogusław Polak, prof. PK dr hab. Michał Polak, dr Rafał Sierchuła, prowadzący: prof. UAM dr hab. Konrad Białecki) oraz wykładu Tadeusza Jeziorowskiego „O Krzyżu Virtuti Militari prawie wszystko”.

Tematyka poruszana w czasie debat wskazywała na regionalne doświadczenia historyczne na tle ogólnopolskim oraz na zaangażowanie ludności z terenów Wielkopolski w wielką historię dwudziestego wieku.

Więcej: [TUTAJ](#)

► Strefa edukacyjna

Wielką popularnością cieszyła się edukacyjna ścieżka historyczna, przygotowana przez doświadczonych edukatorów IPN z całej Polski. Najważniejsze wydarzenia z historii Polski XX w. zostały przedstawione w ośmiu chronologicznie ułożonych strefach. Ścieżka edukacyjna prezentuje dorobek IPN, uwzględniający również ważne dla Wielkopolski wydarzenia historyczne, jak Powstanie Wielkopolskie oraz Poznański Czerwiec '56.

Po raz pierwszy została zaprezentowana gra planszowa „W drodze na Pewukę”, pozwalająca odbyć podróż w czasie do Poznania z 1929 roku. W „Krótkim Kursie Szyfrowania” każdy mógł poczuć się, jak Marian Rejewski, genialnym studentem matematyki.

Można było zobaczyć m.in. umundurowanie, uzbrojenie i wyposażenie różnych formacji mających swój udział w Powstaniu Wielkopolskim, w tym zrekonstruowany pojazd pancerny Ehrhardt M17 zdobyty 7 stycznia 1919 r. w walce w okolicy Budzyna podczas Powstania Wielkopolskiego, czy też pieczętówkę odrestaurowaną Taczankę wz. 36 z karabinem maszynowym wz. 30, która była wykorzystywana przez Wojsko Polskie w 1939 i odrestaurowany Polski Fiat 508/III W Łazik, który został pierwszy raz zaprezentowany szerszej publiczności w stolicy Wielkopolski.

Można też było zagrać w najnowszą grę przygodową IPN o cichociemnych, walczących z okupantem podczas II wojny światowej „[Cichociemni. Spadochroniarze Armii Krajowej](#)”, przygotowaną przez Oddział IPN w Krakowie w związku z 80. rocznicą Akcji „Burza”, poznać tajniki sitodruku, w czasie warsztatów prowadzonych przez edukatorów z Oddziału IPN w Gdańsku, zobaczyć unikatowe uzbrojenie m.in. z Powstania Warszawskiego, udostępnione przez Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, w tym powstańczy pistolet maszynowy „Błyskawica”.

Więcej: [TUTAJ](#)

► Strefa nowych technologii

Zaprezentowane zostały wyjątkowe projekty edukacyjne Biura Nowych Technologii IPN stworzone z wykorzystaniem najnowszych technologii:

- „Gra Szyfrów” – opisuje przebieg wojny polsko-bolszewickiej oraz znaczenie polskiej kryptologii dla jej zwycięskiego finału
- „Warsaw Rising – Miasto Bohaterów” – gra, której akcja rozpoczyna się 1 sierpnia 1944 r., a do zadań gracza należy wcielenie się w dowódcę oddziału żołnierzy walczących w Powstaniu Warszawskim
- „Lotnicy – wojna w przestworzach” – zawierająca elementy zręcznościowe oraz zagadki logiczne gra oparta na prawdziwych wydarzeniach i postaciach polskich lotników odbywających służbę w powietrzu w czasie II wojny światowej
- „Świadek poMOCY” – immersyjna etiuda filmowa o losach rodziny Ulmów w wirtualnej rzeczywistości (VR)
- „Cyfrowi Bohaterowie” – projekt, który powstał przy pomocy technologii digital human, czyli przenoszenia rzeczywistych osób do świata wirtualnego
- „Szybowcowa '87” – aplikacja pozwalająca zanurzyć się za pomocą gogli VR w wirtualną rzeczywistość i cofnąć się w czasie do lat 80. XX wieku, aby zobaczyć mieszkanie w peerelowskim bloku we Wrocławiu, które służyło za siedzibę tajnej drukarni „Solidarności Walczącej”

► Wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”

W strefie ogólnodostępnej Poznań Congress Center na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich dzięki [wirtualnemu globusowi](#) każdy mógł wybrać interesujący go region świata oraz poznać historię i losy Polaków z nim związanych. Wystawa przypomina bohaterskie czyny naszych lotników w Bitwie o Anglię, polskich żołnierzy spod Tobruku, Narwiku czy Monte Cassino. prezentujący szlaki cywilne, wojskowe, morskie i lądowe, którymi przemieszczali się Polacy podczas II wojny światowej.

Więcej: [TUTAJ](#)

► Kinomani mogli zobaczyć filmy wyprodukowane przez IPN, jak „Co widziały drzewa”, „Jan Żabiński”, „Schron”, „Wydarzenia Zielonogórskie 1960. Bitwa o Dom Katolicki”, „W obronie krzyża. Miętne 1984”

► O innych atrakcjach Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej oraz o wydarzeniach towarzyszących [na stronie internetowej IPN](#) oraz [SM](#).

► Zobacz także: [Pierwszy dzień Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej już za nami](#)

Już jutro drugi dzień Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej! Przyjdź i przekonaj się, że historia mówi przez pokolenia! Zapraszamy! Wstęp wolny po wcześniejszej rejestracji.

[środa, 19 czerwca 2024 r.](#), w godz. 9.30–16.00.

Zobacz program Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej

► [Szczegółowy opis wydarzenia na stronie głównej IPN](#)

Wielkopolski Kongres Pamięci Narodowej

Wielkopolski Kongres Pamięci Narodowej

□ Poznań Congress Center na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich
ul. Głogowska 10, wejście bramą nr 9 od strony Dworca Zachodniego

► Zapraszamy również na [Koncert „Odyssea”](#) na Wielkopolskim Kongresie Pamięci Narodowej,
Poznań 19 czerwca 2024, godz. 19.00

Sala Ziemi na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich koncert w wykonaniu kompozytora
Henriego Seroki, wybitnego belgijskiego artysty polskiego pochodzenia.

► Więcej: [TUTAJ](#)

Wstęp na Wielkopolski Kongres Pamięci Narodowej jest wolny po wcześniejszej [rejestracji online na stronie tobiilet.pl](#). Po rejestracji będzie możliwość wyboru poszczególnych wydarzeń, aż do osiągnięcia limitu zapisów. Dzieci do lat 18 będą mogły przebywać na terenie Kongresu jedynie z opiekunem. W przypadku grup zorganizowanych rejestracji i zapisów dokonuje opiekun grupy, podając liczbę osób towarzyszących.

Zobacz:

- [Wystawy, pokazy filmowe i wydarzenia towarzyszące podczas Wielkopolskiego Kongresu Pamięci Narodowej](#)
- [Nowe technologie, strefa edukacyjna i strefa archiwum na Wielkopolskim Kongresie Pamięci Narodowej](#)
- [Debaty i wykłady na Wielkopolskim Kongresie Pamięci Narodowej](#)

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

Oddział IPN w Poznaniu

dr Marta Sankiewicz

kom. 735 205 796, tel. (61) 835 69 00

marta.sankiewicz@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

Centrala